

מיד ליד

שישה שחקנים ושוער, גברים או נשים – לא גבוהים במיוחד, מהירים, חזקים ולוחמים. הם אינם פוחדים "ללכלך את הידיים", ליפול על הפרקט ולהגיע למגע פיזי בלתי מתפשר עד להכנסת הכדור לשער. מה קיבלנו? כדוריד

כדוריד הוא משחק הנערך במגרש. תנועת הכדור מתבצעת על ידי מסירות בידיים בין השחקנים או באמצעות כדור של שחקן יחיד. החזקת הכדור בידי שחקן מותרת למשך שלוש שניות בלבד וכן מותרים שלושה צעדים עם הכדור ביד.

אלה תולדות

בשלהי המאה ה-19 שהה באנגליה קונרד קוך, מורה התעמלות גרמני. בשובו לגרמניה, הביא מהאי הבריטי את משחק הכדורגל, שהתקבל בהתלהבות על ידי תלמידיו. ואולם, קוך הגיע למסקנה שכדורגל גורם לפיתוח יתר של שרירי הרגליים ומזניח את שרירי הידיים. כתוצאה מכך, המציא ועיצב קוך בשנת 1891 משחק חדש בשם "רֶפֶּל", ששוחק על ידי 11 שחקנים על מגרש כדורגל, אך במקום לבעוט בכדור, מסרו ותפסו אותו באמצעות הידיים. קוך חיבר מערכת חוקים לרפבל והמשחק זכה לפופולריות רבה. כמה שנים מאוחר יותר, מורה התעמלות מדנמרק בשם הולגר ניסן שינה את

משחק הרפבל על ידי צמצום מספר השחקנים לשבעה. כך היה אפשר לשחק אותו בכל עונות השנה, גם באולמות ספורט סגורים. בשנת 1906 נקבע שמו הרשמי של המשחק – "כדוריד". 40 שנה מאוחר יותר, בשנת 1946, הוקמה בקופנהגן הפדרציה הבינלאומית לכדוריד.

מהלך המשחק

מגרש כדוריד הוא מלבני - אורכו 40 מטר ורוחבו 20 מטר. המגרש מחולק לשני חלקים שווים באמצעות "קו האמצע". במרכזו שתי צלעותיו הקצרות ניצב

העונשין, קרי פנדלים. כדוריד הוא משחק מהיר הכולל מגע גופני רב, מאחור ובהגבלה גם מלפנים. מגע גופני מלפנים מותר רק כששחקן הגנה מנסה לעצור שחקן תוקף. אם המגע חריג בעוצמתו, השופט קובע עבירה והמשחק נפסק ומתחיל שוב מקו התשע או שנקבעת זריקת פנדל מקו השבע. במקרים של עבירות חמורות, השופט מוציא לשחקן שביצע עבירה כרטיס צהוב כאזהרה או כרטיס אדום, שפירושו הרחקה מהמשחק. ענישה נוספת היא הרחקת שחקן לשתי דקות, כך שלקבוצתו חסר שחקן בזמן הזה. צבירה של שלוש

כדוריד הוא משחק אגרסיבי, קשוח, חזק מאוד ובלתי מתפשר. ועדיין, המגע הפיזי אינו עובר בדרך כלל לקטטות, כפי שרואים לעתים בענפי ספורט כדור אחרים. כאן בדיוק טמון הקסם – המגע הפיזי אינו העניין והמהות. היכולת הפיזית היא רק אמצעי

הרחקות כאלה משמעותה הוצאת כרטיס אדום והרחקה עד תום המשחק. לאחר שהוצא כרטיס אדום לשחקן, עליו לעזוב את אזור המגרש לגמרי, ולאחר שתי דקות אפשר להכניס שחקן אחר במקומו.

שער וסביבו אזור "רחבת השש". אזור נוסף נקרא "רחבת התשע" ומסומן בקו מקוטע במרחק תשעה מטרים מהשער. במרחק של שבעה מטרים מהשער נמצא "קו השבע", שממנו מתבצעות זריקות

תפקידי השחקנים

בכדוריד אין הגבלת חילופים במהלך המשחק. שחקני ספסל יכולים להחליף בתדירות גבוהה שחקנים מהשביעייה הפותחת, בתנאי שהשחקן היוצא והשחקן הנכנס אינם נמצאים בתחום המגרש באותו זמן. **שוער.** השחקן היחיד שמותר לו לשהות ברחבת השש ולעצור מתוכה את הכדורים הנזרקים לשער. הוא מובדל משאר השחקנים בלבוש שונה. לשוער מותר לצאת מרחבת השש ואף לזרוק לשער היריב ככל שחקן התקפה רגיל. **שחקן פינה ("קיצוני").** שחקן הנמצא בנקודת המפגש של קו רחבת התשע עם קו האורך של המגרש. בכל קבוצה יש שחקן קיצוני ימני ושחקן קיצוני שמאלי.

מרכז. שחקן הנמצא במרכז ההתקפה ואחראי לניהול המשחק.

מקשר. שחקן הנמצא בין השחקן הקיצוני לרכז. עיקר הזריקות מעמדה זו נעשות ממרחק ומעל לשחקני ההגנה. בכל קבוצה יש מקשר ימני ומקשר שמאלי.

פיבוט. שחקן הנע לאורך קו רחבת השש בין שחקני ההגנה של הקבוצה היריבה. כשפיבוט מקבל כדור עליו להסתובב ולזרוק לשער. כמו כן, הוא מבצע חסימות על שחקני הגנה עבור שחקני ההתקפה האחרים.

ששת שחקני השדה מסודרים בעמדות קבועות על פי שיקולי המאמן או קפטן המשחק. כל קבוצה רשאית לרשום בטופס המשחק 14 שחקנים. השוער רשאי לשחק בתפקיד אחר ושחקני שדה רשאים לשחק בתפקיד שוער.

חוקים בסיסיים

- * כל עבירה על אחד מכללי המשחק גורמת להעברת הכדור לקבוצה השנייה.
- * רק לשוער מותר לדרוך ברחבת השש, אך שחקנים אחרים יכולים לזרוק או לתפוס את הכדור באוויר בתחום הרחבה. כמו כן, לשוער מותר לגעת ברגל רק למטרת עצירת כדור.
- * בזריקה לשער אסור לדרוך על קו השש. מותר לקפוץ לתוכו ולזרוק בזמן שהייה באוויר.
- * אם שחקן הגנה נוגע בשחקן מתקיף בתחום רחבת השש, קבוצתו נענשת בפנדל מקו השבע.
- * לאחר הבקעת שער, הכדור עובר לקבוצה השנייה, המחדשת את המשחק מהחצי.
- * שחקן יכול לבצע מספר בלתי מוגבל של עבירות קלות.
- * אם המשחק פאסיבי בלי התקפות והשופטים אינם מבחינים בניסיונות הבקעת שערים על ידי הקבוצה המתקיפה, הם מרימים יד לאזהרה. אם כעבור כדקה או לאחר שש מסירות עדיין לא תתבצע זריקה לשער, הכדור יעבור לקבוצה השנייה.
- * אין להקפיץ כדור בשנית לאחר שהוקףץ והוחזק.

ספורטאי העתיד

לכל ההורים שמבקשים לחשוף את ילדיהם לספורט – כל סוג או ענף ספורט מומלצים בחום, גם כדוריד. ספורט מוציא את הילדים מהמסכים ומחייב אותם להתכוונן אליו מבחינת תזונה, שינה, ביגוד וכדומה. זאת ועוד, מרבית ענפי הספורט, גם כדוריד, הם קבוצתיים. ההשתייכות לקבוצה היא גורם משמעותי להתפתחות הילד בהווה ובעתיד. הרי עבודה בצוות היא תכונה מרכזית שלפיה מתקבלים היום למקום עבודה.

הכדוריד הישראלי, שנוסד בשנת 1956. ליגת העל לגברים מונה 12 קבוצות. בליגה הלאומית לנשים משתתפות 11 קבוצות. בכדוריד בישראל מתנהלות, כבמרבית ענפי הספורט התחרותי, ליגות ילדים, נוער ומבוגרים, לנשים ולגברים.

קסם רב

כדוריד הוא משחק אגרסיבי, קשוח, חזק מאוד ובלתי מתפשר. ועדיין, המגע הפיזי אינו עובר בדרך כלל לקטטות, כפי שרואים לעתים בענפי ספורט כדור אחרים. כאן בדיוק טמון הקסם – המגע הפיזי אינו העניין והמהות. כולם רוצים להכניס את הכדור לשער, והיכולת הפיזית היא רק אמצעי. שחקן כדוריד, באופיו, אינו מחפש את אור הזרקורים ומוכן לתת את טיפת הזיעה האחרונה באולם (גם בפני 120 אוהדים, שחצי מהם ילדים). הרצון הכן להיות טוב, להיות חבר בקבוצה, להשביע את רצון המאמן, החברים והאוהדים הנאמנים (ככל שיהיו) וכמובן לנצח ולהכניס את הכדור לשער (או למנוע אותו, אם זה השוער) הוא שמוביל אותו. לכן, בעיניי זהו קסם של משחק.

- * אין להוציא כדור מחוץ לתחומי המגרש. אם יצא כדור החוצה, זריקת החוץ תהיה של הקבוצה היריבה למי שנגע אחרון בכדור. הכנסת הכדור למגרש מתבצעת אגב דריכה על קו החוץ.
- * אין לבעוט בכדור בכוונה תחילה, אך מותר לבצע חסימה באמצעות הגוף.
- * אין לחסום את הכדור לאחר שנכנס לרחבת השש.
- * אין לבצע עבירות גופניות חמורות – להכות שחקן, לזרוק עליו כדור, להתפרץ כלפיו או לדחוף אותו בחוזקה. עבירה מסוג זה נקראת "עבירת תוקף".

כדוריד ישראלי

בשנת 1954 נוסדה רשמית בישראל ליגת העל בכדוריד בצורה מצומצמת. בשנים שלאחר מכן הגדילה ליגת העל בהדרגה את מספר הקבוצות בליגה. בשנותיה הראשונות, הליגה שיחקה במתכונת מיושנת של 11 שחקנים בקבוצה. ב-1959 החלו לשחק בצורה מעורבת בשיטת 11 שחקנים ובשיטת שבעה שחקנים לסיווגין. ב-1964 עברו לשחק בשיטת השבעה שחקנים בלבד, המקובלת עד היום. הכדוריד הישראלי מנוהל על ידי איגוד

הכותב הוא מאמן מנטלי וגופני לספורטאים ולא לה ששואפים להיות, מאמן טריאתלון (בוגר מכון וינגייט), ספורטאי פעיל-טריאתלט, מרתוניסט, איש ברזל, יום ומאמן הקבוצה "רצים עם אסף" ונהנה מכל רגע. www.asaflev.co.il